

Lumo - käyttäjälähtöinen vaatemallisto paksusuoliavanneleikatuille naisille

Pari vuotta sitten minuun otti yhteyttä Tiina Määttä, Savonia-ammattikorkeakoulun, Kuopion Muotoiluakatemiaan vaatetusmuotoilun opiskelija. Hän kysyi, voisiko Savon Ilco olla mukana hänen opinnäytetyössään yhteistyökumppanina. Työn aihe oli avanneleikatun pukeutumiseen liittyvät kysymykset.

Kerro Tiina, miksi sinua kiinnosti avanneleikatun pukeutuminen?

- Avanneleikkaukset eivät ole minulle vieras aihe, siitä syystä, että omassa lähipiirissäni on henkilöitä, jotka sairastavat jonkinasteista suolistosairautta. Heillä siis voi olla josain vaiheessa elämää edessä avanneleikkaus ja avannesidoksen käyttäminen. Satuun myös lukemaan kesällä 2012 Merja Kokkosen haastattelun kuopiolaisesta paikallislehdessä, ja minulla heräsi mielenkiinto ottaa selvää avannesidosta käyttävien naisten pukeutumista sekä siihen mahdollisia liittyviä ongelmia.

Meitähän on monen mallisia, monilla erilaisilla tavoilla leikattuja, miehiä ja naisia. Kuinka rajasit aiheen?

- Kohderyhmä oli ensimmäisiä asioista, joka minun piti päättää, ennen kuin aloittaisin malliston ideoinnin ja suunnittelun. Päätin keskittyä paksusuoliavanneleikatusta sigmoideostooma leikattuihin työikäisiin naisiin.

Teit kyselyn, jonka yhteistyössä lähetimme Savon Ilcon jäsenistöstä poimituille vapaaehtoisille naisille. Mitä kysely kertoi sinulle ongelmistamme?

- Osa kyselyyn vastanneista naisista löytyi erään yliopistollisen sairaalan välityksellä. Ilman kyselyä en olisi voinut edes edetä työssäni, joten suuri kiitos kaikille kyselyyn vastanneille naisille. Vastanneiden suurimmiksi toiveiksi vaatteiden suhteen nousivat korkeavyötäröiset housut. Tällöin housun kaulus ei paina avannekohtaa. Myös alaosien

avattavuuteen toivottiin kiinnittävän huomioita. Avannesidoksen vaihtamisen yhteydessä tärkeää on, että alaosa on helposti puettava ja riisuttava.

- Materiaalitoiveista poimin vastanneiden toiveet joustavuudesta ja laskeutuvuudesta. Joustava materiaali myötäilee avannesidoksen toimintaa, eikä näin ollen purista. Avannesidoksen peittävyys oli kuitenkin suurin vaatteelle esitetystä toiveista. Yläosien: tunikoiden, paitojen ja toppien toivottiin olevan pitkiä. Haasteiksi mainittiin läpinäkyvät materiaalit, koska tällöin avannesidos näkee lävitse. Vaatteiden haluttiin olevan naisellisia, istuvia, muodikkaita sekä mukavia päällä.

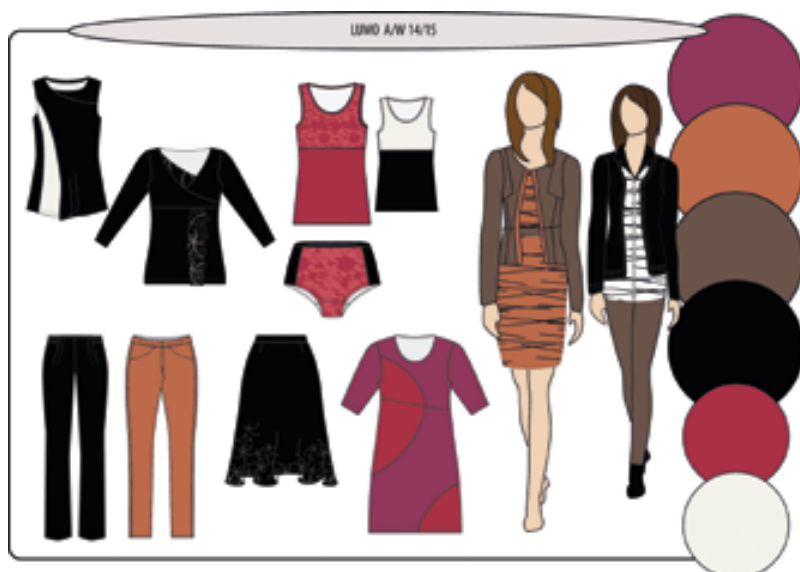
Lähdit sitten hakemaan vastauksia löytämiisi haasteisiin. Mikä oli hankalinta?

- Haasteellisimmaksi nousi suunnitella vaate, joka olisi tyköistuva ja samalla sidoksen peittävä. Keinoja, jota tähän käytin mallistoni tuotteissa olivat värit, kuosit ja leikkaukset.

Kuinka kehittelit mallistoa?

- Matkan varrella itselleni kehittyi kriittinen silmä sitä kohtaan, että palveleeko tuotteeni kohderyhmän toiveita. Myös malliston kaupallisuusnäkökulmaa pohdin työn edetessä. Tarkastelin materiaalivalintojani, suunnittelin kuoseja, joita muokkasin myös suunnittelutyötä tehdessäni. Pyrin valitsemaan värit, jotka miellyttäisivät kohderyhmääni ja, jotka olisivat ajankohtaisia. Tarkastelin ja suunnittelin erilaisia käytettävyyttä ja puettavuusratkaisuja sekä sovelsin niitä mallistoni tuotteissa.

Olen nähnyt työsi ja siellä on ai-

Otteita Lumo-mallistosta.

van uskomattoman hienoja vaatteita, jotka voisivat käydä kaikille naisille. Mikä niistä tekee erityisesti avanneleikatuille sopiviksi?

- Olen pyrkinyt tuotteissani vastaamaan niihin toiveisiin, joita kohderyhmäni esitti. Esimerkiksi mallistoni housuissa ja hameissa olen käyttänyt ratkaisuja, jotka tuovat käyttömukavuutta. Mallistokokonaisuus sisältää pituudeltaan sidoskohdan peittäviä tuotteita. Olen myös käyttänyt värejä luodakseni tuotteiden kautta erilaisia mittasuhteita ja huijaamaan avannesidoksen pullistumisen näkymistä taikka ratkaisuja värien käytöllä, jolloin katse ohjautuu pois avannekohdasta. Suunnittelemani kuosit vuorostaan toimivat vartalon kokeuttavana ratkaisuna, jonka avulla katse vaeltaa pitkin vaatteesta, eikä kohdistu yhteen kohtaan, kuten esimerkiksi sidoskohtaan. Materiaaleja olen valinnut toiveiden perusteella. Mallistosta löytyy siis joustavia ja muita ihoa vasten miellyttäviä materiaaleja. Mallistossa on mukana tyköistuvia ja naisellisia vaatteita alushousuista erilaisiin ala- ja yläosiin.

Olet myös kehittänyt vaatteita ajatellen avannepussin vaihtoa tai tyhjennystä?

- Kyllä, olen huomionut tämän esimerkiksi sijoittamalla vaatteessa vetoketjun avannesidospuolelle tai esimerkiksi sijoittamalla tunikan helmaan napin, jonka voi kiinnittää tunikan sivusaumassa olevaan lenkkiin sidoksen vaihtamisen ajaksi. Vaatteista oleva kuminauhavyötärö myös helpottaa vaatteiden pukemista ja riisumista.

Olit käyttänyt suunnitelmissasi optisen harhan ajatusta ja leikitellyt väreillä ja leikkauksilla. Mitä vinkkejä sinulla on näiden pohjalta leikatun pukeutumiseen?

- Totesin, että tummat värit syövävät muotoja ja kirkkaat vuorostaan korostavat sidosta. Materiaalin paksuudella voi olla merkitystä: paksuumpi materiaali voi hieman painaa sidosta litteämmäksi ja näin ollen sidos näkyy vähemmän.

Kuosilliset vaatteet peittävät pullistumista parhaiten, joten suositte-

Tiina Määttä Lumo-malliston suunnittelija.

lisin käyttämään niitä. Myös yhdistelmät, jossa esimerkiksi asukokonaisuuden yläosassa on printti tai kuosi, kiinnittää katseen yläosaan. Vaatteita, joissa tehty ratkaisuja leikkausten, värien tai yksityiskohtien kuten paljetteja käyttämällä, vetävät huomion itseensä eli tällaisia vaatteita kannattaa kokeilla. Materiaalien puolesta kannattaa käyttää itseään miellyttäviä ja päällä mukavan tuntuksia vaatteita.

Kuinka tulevaisuudessa olet ajatellut hyödyntää mallistoa. Koska saamme ostaa meille suunniteltuja vaatteita?

- Siihen, milloin suunnittelemani vaatteita voisi ostaa, mielelläni vastaisin, että mahdollisin pian. Vaatteiden suunnittelu- ja tuotantoprosessi kuitenkin vie aina tovin aikaa ja vaatii myös taloudellista panostusta. Seuraava askel itselleni on valita mallistoni tuotteista tietyt ja pohtia voisinko niitä kehittää edelleen. Tästä seuraava askel olisi protomallin valmistus ja käyttäjättestaus, jolloin saisin vastauksen ovatko

tekemäni ratkaisut olleet perustellut ja oikeat, jotta vaatteelle esitetyt toiveet toteutuisivat. Olisi todella innostavaa päästä tekemään yhteistyötä eri tahojen kanssa ja prototestausta käyttäjien kanssa, ja saada kauppoihin vaatteita, jotka helpottaisivat kohderyhmän arkea. Toivon todella, että suunnitteluosaamiseni kohtaisi kohderyhmän. Siitä seuraava askel olisi esimerkiksi eri avanneleikkaustyypit ja miehet; heille vaatteiden suunnittelu.

Kiitos Tiina upeasta työstäsi ja vastauksistasi. Usein sanotaan että kaukaa näkee paremmin. Vaikka sinulla ei ole itselläsi avannetta, olit löytänyt hyviä ratkaisuja helpottaaksesi meidän pukeutumistamme. Mikä minua erityisesti ilahdutti, oli naisellisuus läpi kokoelmasi. Toivottavasti kuulemme sinusta tulevaisuudessakin ja näemme sinun suunnittelemasi asuja kauppojen hyllyillä pian.

Merja Kokkonen